

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки та психології

О.В. Пономаренко
« » 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ШРИФТИ І ТИПОГРАФІКА

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»
спеціалізації 022.01 «Графічний дизайн»
спеціальності 022 «Дизайн»
галузі знань 02 Культура і мистецтво

ВИКЛАДАЧ: Потапенко М.В., ст.викладач

Обговорено та ухвалено

на засіданні кафедри дизайну

Протокол № 2 від "05" 09 202_р.

Завідувач кафедри _____

З.П. Черник (підпис) Г.Ю. Черник (ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Г.В. Бряжнев (підпис) Г.В. Бряжнев (ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем: Потапенко Микола Васильович

E-mail: nikolay.pnko@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7044>

Телефон: +380662710714

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram

Кафедра: дизайн, 6-й корп. ЗНУ, ауд. 208 (2^й поверх)

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Шрифти і типографіка» відноситься до базових дисциплін підготовки бакалаврів спеціальності 022 «Дизайн» денної та заочної форм навчання і спрямована на формування у студентів знань грамотного підходу до проектної професійної діяльності.

Дисципліна «Шрифти і типографіка» містить теми, що розкривають мистецтво шрифту і типографіки як актуальні і перспективні напрямки графічного дизайну, вивчення яких сприяє формуванню висококваліфікованого дизайнера. Викладання дисципліни «Шрифти і типографіка» є ознайомлення студентів з історією виникнення та розвитку латинських та кирилических шрифтів, з класифікацією шрифтів, їх морфологією, сферою їх застосування в сучасній поліграфії і рекламній продукції, набуття знань та професійних навичок для самостійного творчого вирішення завдань художньо графічної діяльності.

Дисципліна присвячена вивченню виразних можливостей оформлення набірного тексту в поліграфії. Розглядаються як нормативні правила набору і верстки, так і загальні закономірності візуального сприйняття шрифту, методи і прийоми шрифтового оформлення, використовувані в книжково-журнальних виданнях і в основних видах акцидентної продукції.

Метою викладання дисципліни «Шрифти і типографіка» є освоєння комплексу знань, умінь і навичок в області типографіки і мистецтва шрифту, які дозволять навчаються створювати твори графічного дизайну на високому професійному рівні. Завдання дисципліни: познайомити з вітчизняним і світовим творчим досвідом роботи в області типографіки; уявити типографіку і мистецтво шрифту як самостійні і самодостатні області графічного дизайну; розкрити сферу застосування типографіки в сучасних візуальних комунікаціях; сформувати навички роботи з типографікою в різних областях графічного дизайну; розкрити тенденції та перспективні напрямки типографіки і мистецтва шрифту в сучасному дизайні.

Освоєння дисципліни "Шрифт і типографіка" є вивчення теоретичних основ будови літери як графічної форми, історії виникнення та розвитку шрифтів, шрифтових стандартів, форматів комп'ютерних шрифтів, виробників шрифтів, технології проектування шрифтів, а також придбання студентами практичних навичок у створенні дизайнерських шрифтових композицій; орієнтуватись у сучасному стані та напрямках розвитку графічного дизайну; грамотно використовувати шрифтову графіку при створенні елементарних об'єктів графічного дизайну.

Формат курсу – очний, заочний, дистанційний: проведення лабораторних занять, занять у форматі тренінгу та консультацій.

Навчання базується на основі теоретичної підготовки, практичної і самостійної творчої діяльності, що здійснюють функцію закріплення матеріалу у вигляді практичних вправ та самостійних завдань, а також в надбанні умінь та навичок в художній діяльності.

Дисципліна «Шрифти і типографіка» є надзвичайно важливою у формуванні фахівців з дизайну, тому крім теоретичної бази необхідно мати практичні навички. Освоєння дисципліни «Шрифти і типографіка» є набуття теоретичних знань і освоєння практичних прийомів.

Призначення практичних занять полягає у закріпленні теоретичного матеріалу, навчанні студентів раціональним методам вирішення практичних завдань, виробленні в них навичок самостійного застосування теоретичних положень на практиці. Практичні заняття проводяться паралельно з вивченням теоретичного матеріалу.

Метод викладання дисципліни оснований на веденні практичних завдань на базі теоретичного ґрунту дає можливість осмислити виконане завдання з позиції досягнення поставленої мети практичної або самостійної роботи.

Для самостійного поглибленого вивчення ряду тем курсу «Шрифти і типографіка» студентам рекомендується відповідна література, наведена в бібліографічному списку. Оцінки, отримані студентом за окремі практичні роботи, враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість годин	150	
Лекційні заняття	-	-
Лабораторні заняття	42 год.	4 год.
Самостійна робота	108 год.	146 год.
Консультації	ZOOM дистанційно	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=7044	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ІК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі дизайну або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; опитування, взаємне оцінювання, методи самооцінювання.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

ЗК1 - Знання та розуміння предметної області, розуміння професійної діяльності.	Словесні, наочні, практичні	Бесіди, обговорення; робота з літературою, нормативно-правовою документацією; виконання вправ, завдань; тестування; опитування.
ЗК2 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; бесіди, дискусії, обговорення, опитування; письмові тести.
ЗК4 - Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; опитування.
ЗК6 - Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ; обговорення; методи самооцінювання; взаємне оцінювання.
ЗК7 - Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.	Словесні, наочні, практичні	Аналіз інформації; виконання практичних завдань; обговорення; опитування.
ЗК9 - Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; бесіди, дискусії, обговорення.
ЗК10 - Навички використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, медіаграмотність.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
ЗК11 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність) і приймати обґрунтовані рішення.	Словесні, наочні, практичні	Креативні завдання, аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; участь у конкурсах та виставках.
ЗК12 - Навички проєктної діяльності з врахуванням світового, європейського, загальноукраїнського досвіду та регіонального аспекту.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; самооцінювання; опитування.
СК1 - Здатність застосовувати сучасні методики проєктування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
СК2 - Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; самооцінювання; опитування.
СК3 - Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; самооцінювання, взаємне оцінювання; опитування.
СК4 - Здатність застосовувати навички проєктної графіки у професійній діяльності.	Словесні, наочні,	Виконання вправ, практичних завдань; опитування;

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	практичні	самооцінювання, взаємне оцінювання.
СК5 - Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; аналіз інформації; обговорення, опитування.
СК6 - Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
СК7 - Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації.
СК13 - Здатність застосовувати в дизайн-проектванні здобутки шрифтової культури.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації.
СК14 - Здатність застосовувати мультимедійні технології у професійній діяльності та навчанні.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
ПРН1 - Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.	Словесні, наочні, практичні	Аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; самооцінювання; участь у конкурсах та виставках; проходження навчальної та виробничої практики.
ПРН2 - Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; бесіди, дискусії, обговорення, опитування.
ПРН3 - Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.	Словесні, наочні, практичні	Створення портфоліо; робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; самооцінювання.
ПРН4 - Визначати мету, завдання та етапи проєктування.	Словесні, наочні, практичні	Аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
ПРН5 - Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання; взаємне оцінювання.
ПРН6 - Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання; взаємне оцінювання.
ПРН7 - Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.	Словесні, наочні, практичні	Аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи; самооцінювання.
ПРН8 - Оцінювати об'єкт проєктування,	Словесні,	Аналіз інформації; дослідницькі,

технологічні процеси в контексті проєктного завдання, формувати художньо-проєктну концепцію.	наочні, практичні	проблемні, пошукові методи, самооцінювання; взаємне оцінювання; обговорення.
ПРН9 - Створювати об'єкти дизайну засобами проєктно-графічного моделювання.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; обговорення, опитування.
ПРН10 - Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою; аналіз інформації; дослідницькі, проблемні, пошукові методи.
ПРН11 - Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; обговорення, самооцінювання; опитування.
ПРН12 - Дотримуватися стандартів проєктування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності.	Словесні, наочні, практичні	Робота з літературою, нормативно-правовою документацією; аналіз інформації.
ПРН16 - Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН17 - Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань; робота з літературою; аналіз інформації; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН18 - Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;
ПРН20 - Демонструвати вміння інтегрувати об'єкти графічного дизайну та їх окремі елементи в інформаційне та предметно-просторове середовище.	Словесні, наочні, практичні	Виконання практичних завдань; обговорення, опитування; самооцінювання.
ПРН21 - Використовувати електронні ресурси, комп'ютерні технології та засоби мультимедіа для створення й обробки двовимірних зображень, тривимірних об'єктів, розробки, демонстрації мультимедійних продуктів та/або у процесі навчання.	Словесні, наочні, практичні	Виконання вправ, практичних завдань;

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія виникнення та розвитку шрифтів.

Поняття і задачі типографіки

Вступ до курсу «Шрифти і типографіка». Шрифт як результат еволюційного розвитку людства. Найдавніші види писемності. Народження та еволюція алфавіту. Правила оформлення тексту як основа типографіки. Поняття термінів, що застосовуються в типографіці.

Змістовий модуль 2. Анатомія шрифту і елементи літерного знака

Закономірності побудови шрифту як основа графічної форми певної системи письма. Поняття структури шрифту. Пропорційні і моноширинні шрифти. Основні елементи літери.

Змістовий модуль 3. Різновиди та класифікація шрифтів

Загальна характеристика шрифтів. Поняття термінів «шрифт» і «гарнітура». Принципи класифікації шрифтів.

Змістовий модуль 4. Групи шрифтів із зарубками – Антиква (Serif)

Характерні ознаки груп шрифтів Антиква (Serif): Антиква старого стилю (Old Serifs), Перехідна антиква (Transitional Serifs), Антиква нового стилю (Modern Serifs), Брускова антиква (Slab Serifs). Сфера застосування антиквенних шрифтів.

Змістовий модуль 5. Групи шрифтів Гротески або Рубані шрифти (Sans-Serif)

Характерні ознаки груп шрифтів Гротески (Sans-Serif): Старі гротески (Grotesque), Нові гротески (Neogrotesque), Гуманістичні гротески (Humanist), Геометричні гротески (Geometrik San-Serif). Сфера застосування гротескових шрифтів.

Змістовий модуль 6. Групи Рукописних шрифтів (Script)

Характерні ознаки груп Рукописних шрифтів (Script): Формальні шрифти (Formal), Неформальні шрифти (Casual). Сфера застосування Рукописних шрифтів.

Змістовий модуль 7. Група Акцидентних (декоративних) шрифтів (Display)

Характерні ознаки Акцидентних (декоративних) шрифтів (Display). Настрій і стиль шрифту, покращення естетичних якостей тексту. Сфера застосування декоративних шрифтів.

Змістовий модуль 8. Шрифтова композиція. Афіша, шрифтовий плакат

Основи шрифтової композиції, правила та особливості побудови. Поняття про афішу і шрифтовий плакат. Роль шрифту в створенні образу.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття / роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лабораторне заняття 1	Тема: Вступ. Історія виникнення та розвитку шрифтів	2	1	1 раз на 2 тижні
	Тема: Поняття і задачі типографіки	4		
Самостійна робота	Тема: Поняття і задачі типографіки Завдання 1, 2			на 2 тижні

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Лабораторне заняття 2	Тема: Анатомія шрифту і елементи літерного знака. Різновиди та класифікація шрифтів	6		1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Тема: Анатомія шрифту і елементи літерного знака. Різновиди та класифікація шрифтів Завдання 3, 4			на 2 тижні
Лабораторне заняття 3	Тема: Групи шрифтів із зарубками – Антиква (Serif)	6	1	1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Тема: Групи шрифтів із зарубками – Антиква (Serif) Завдання 5,6			на 2 тижні
Лабораторне заняття 4	Тема: Групи шрифтів Гротески або Рубані шрифти (Sans-Serif)	6		1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Тема: Групи шрифтів Гротески або Рубані шрифти (Sans-Serif) Завдання 7,8			на 2 тижні
Лабораторне заняття 5	Тема: Групи Рукописних шрифтів (Script) Тема: Група Акцидентних (декоративних) шрифтів (Display) Тема: Типографіка і верстка	6	1	1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Тема: Групи Рукописних шрифтів (Script) Тема: Група Акцидентних (декоративних) шрифтів (Display) Завдання 9,10			на 2 тижні
Лабораторне заняття 6	Тема: Шрифтова композиція афіші, рекламного оголошення	6	1	1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Тема: Шрифтова композиція афіші, рекламного оголошення Завдання 11			на 2 тижні
Лабораторне заняття 7	Тема: Композиція шрифтового плакату, особливості проектування	6		1 раз на 2 тижні
Самостійна робота	Тема: Композиція шрифтового плакату, особливості проектування Завдання 12			на 2 тижні

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Лабораторне заняття 1	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Опитування.</i>	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лабораторних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	10
	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення системі Moodle ЗНУ відповідно до теми	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	практичного завдання. У змістовному модулі одне практичне завдання.	композиційних і графічних прийомів; використання правил типографіки; оригінальність і творчість.	
Лабораторне заняття 2	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Опитування.</i>	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лабораторних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	10
	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичного завдання.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; використання правил типографіки; оригінальність і творчість.	
Лабораторне заняття 3	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Опитування.</i>	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лабораторних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	10
	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичного завдання.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; використання правил типографіки; оригінальність і творчість.	
Лабораторне заняття 4	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. <i>Опитування.</i>	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лабораторних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	10
	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичного завдання.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; використання правил типографіки; оригінальність і творчість.	
Лабораторне заняття 5	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу.	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лабораторних занять з розміщенням у	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	Опитування.	системі Moodle ЗНУ		
	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичного завдання.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; використання правил типографіки; оригінальність і творчість.	
Лабораторне заняття 6	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. Опитування.	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лабораторних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	5
	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичного завдання. У змістовному модулі два практичні завдання.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; використання правил типографіки; оригінальність і творчість.	
Лабораторне заняття 7	Теоретичне завдання – опрацювання теоретичного матеріалу. Опитування.	Питання для підготовки: надаються відповідно до теми лабораторних занять з розміщенням у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	5
	Практичне завдання – виконання вправ відповідно до теми лабораторних занять. Перевірка виконаних завдань, обговорення, взаємне оцінювання; оцінювання завдання.	Вимоги до виконання та оформлення: розміщення системі Moodle ЗНУ відповідно до теми практичного завдання.	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; використання композиційних і графічних прийомів; використання правил типографіки; оригінальність і творчість.	
Усього поточний контроль	7			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: підсумкове тестування	Питання для підготовки: розміщення у системі Moodle ЗНУ	Рівень знань і розуміння теоретичного матеріалу.	20
	Практичне завдання: Розробка і виготовлення шрифтового плаката.	Освоєння прийомів створення шрифтового плаката. У плакатній формі розкриття характерних	Виконання вимог завдання, правильність розв'язання задачі; застосування композиційних засобів та	20

		особливостей побудови шрифту, створення цілісного виразного образу з розставлянням смислових акцентів.	прийомів, створення гармонійної композиції; використання графічних прийомів; використання правил типографіки; оригінальність і творчість.	
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

- 1.Бережна О. Б., Андрющенко Т. Ю. Типографіка : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 125 с.
- 2.Бович-Углер Л. Ю. Проектна графіка : навч. посіб. Косів : КІПДМ ЛНАМ, 2017. 96 с.
- 3.Вергунов С. В., Вергунова Н. С., Звенігородський Л. А. Основи формоутворення : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 124 с.
- 4.Веретільник Т. І., Мисник Л. Д., Капітан Р. Б., Мамонов Ю. П., Манзюра О. В. Основи теорії кольору : навч. посіб. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 130 с.
- 5.Губаль Богдан. Композиція в дизайні : навч. посіб. Тернопіль : «ПЦ Матвей», 2011. 240 с.
- 6.Денисенко С. М. Основи композиції і проєктної графіки : навч. посіб. Київ : НАУ, 2021. 37 с.
- 7.Зайцева В. І. Практика композиції : навч. посіб. Київ : ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 116 с.
- 8.Половна-Васильєва О. А. Основи формальної композиції : посібник. Дніпропетровськ : Роял – Принт, 2015. 34 с.

Додаткова:

1. Войтенко С. О., Рудник Л. В., Сафронов О. В., Цименек Я., Якущев С. Етикетка: як виготовити? : навч. посіб. Київ : ІАЦ «Упаковка». 2003. 184 с.
2. Губаль Б. І. Композиція в дизайні : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : ПНУ, 2011. 240 с.
3. Даниленко В. Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури : навч. посіб. Харків : ХДАДМ, 2005. 244 с.
4. Даниленко В. Я. Дизайн : навч. посіб. Харків : ХДАДМ, 2003. 385 с.
5. Денисенко С. М. Стили графічного дизайну : довідник. Київ: НАУ, 2021. 56 с.
6. Костенко Т. В. Основи композиції та тримірного формоутворення : навч.-метод. посіб. Харків : ХДАДМ, 2003. 255 с.
7. Ковалишин Г. М. Конспект лекцій з курсу «Комп'ютерна типографіка». Львів: УАД, 2001.
8. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти : навч. посіб., 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Вища школа, 2002. 190 с.
9. Куленко М. Я. Графіка шрифту : навч. посіб. Київ : КНУБА, 2004. 192 с.
10. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну : підручник., 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Кондор, 2007. 492 с.
11. Лесняк В. Графічний дизайн (основи професії) : навч. посіб. Київ : Біос Дизайн Букс, 2009. 416 с.
12. Мітченко В. С. Естетика українського рукописного шрифту : підручник. Київ : Грамота, 2007. 208 с.
13. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції. Геометричні аспекти художнього формотворення : навч. посіб. Київ : Каравела, 2004. 304 с.
14. Печенюк Т. Кольорознавство : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Грані-Т, 2009. 191 с.
15. Прищенко С. Кольорознавство : навч. посіб. Київ : Альтпрес, 2010. 354 с.
16. Розанов, М. П. Психологія кольору: особливості, вплив і семіотичне значення. Збірники наукових праць професорсько-викладацького складу ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. С. 188-190.
17. Сензюк П. К. Композиція в декоративному мистецтві : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
18. Слітюк О. О. Особливості дизайн-проектування рекламних фотографічних композицій : кол. моногр. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. 116 -124 с.
19. Шевченко В. Е. Характеристика шрифту як способу поліграфічного відтворення тексту : конспект лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування» з курсу «Шрифтознавство». Київ : Інститут журналістики, 2005. 106 с.
20. Шредер В.Л., Пилипенко С.Ф. Упаковка з картону : навч. посіб. Київ : ІАЦ «Упаковка». 2004. 560 с.
21. Munzner T. Visualization Analysis and Design. Boca Raton : A K Peters/CRC Press, 2014. 428 p.

22. Ware C. Information Visualization: Perception for Design. Waltham : Morgan Kaufmann, 2012. 536 p.

23. Kenneth Louis Smith. Handbook of visual communication: theory, methods, and media. Routledge, 2005.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnpgb.gov.ua/
3. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Головні правила типографіки для дизайнерів-початківців URL: <https://blog.depositphotos.com/ua/pravy-la-typografiky.html>

5. Засоби композиції URL: <https://studfile.net/preview/10055078/page:14/>

6. Засоби художнього конструювання URL: https://docs.google.com/presentation/d/13Sif1G2GNOILYz_ogFz-JZXY-8EDE71fLNMXLEli_jc/htmlpresent

7. Композиція в графічному дизайні - CASES Media. URL: <https://cases.media/article/kompoziciya-v-grafichnomu-dizaini>

8. Колористика в дизайні. URL: <https://www.komarov.design/koloristika-v-dizaini-osnovi-tieoriyi-koloru-poradi-vieb-dizainieram-pochatkivtsiam/>

9. Контраст, динаміка, вага, відкритість та ширина шрифту. URL: <https://cases.media/article/anatomiya-shriftu-ch-3-kontrast-dinamika-vaga-vidkritist-ta-shirina-shrifta>

10. Лантон Еллен, Дженніфер Коул Філіпс. Графічний дизайн: Нові основи. URL: <https://www.arthuss.com.ua/shop/hrafichnyy-dyzayn-novi-osnovy>

11. Основні характеристики кольорів. URL: <https://government.com.ua/navchannia/osnovni-kharakteristiki-koloriv-ponyattya-vidi-osoblivosti-skhozhist-i-vidminnist-koloriv.html>

12. Розробка дизайну упаковки. URL: <https://koloro.ua/ua/blog/brending-i-marketing/dizajn-upakovki.-ot-idei-do-proizvodstva.html>

13. Символи: посібник для початківців URL: <https://www.adobe.com/ua/creativecloud/design/discover/symbols.html>

14. Типографіка в дизайні. Основні поняття і правила. URL: <https://iprospect.com.ua/tipografika-v-dizajni-osnovni-ponyattya-i-pravila/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У який спосіб і у які терміни здійснюється відпрацювання пропущених занять?

Політика академічної доброчесності

Які заходи перевірки на плагіат будуть вжиті викладачем? Які санкції будуть застосовані до здобувачів, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки? Проінформувати та надати приклади, як необхідно оформлювати цитування, посилаючись на авторів запозичених фото, ілюстрацій тощо.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Прописати процедуру врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА:

<http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):

<http://sites.znu.edu.ua/confucius>